

34. RONG KINH RONG HUYẾT

I. Định nghĩa kinh nguyệt

- Là xuất huyết âm đạo có chu kỳ, do lớp màng nội mạc tử cung tróc ra sau khi chịu tác dụng của nội tiết, xảy ra sau rụng trứng, có đặc điểm về thời gian, khoảng cách, lượng máu và triệu chứng đi kèm hầu như cố định với mỗi cá nhân.
- Đặc điểm kinh nguyệt bình thường tóm tắt trong bảng 1 dưới đây.

Bảng 1. Đặc điểm kinh nguyệt

	Bình thường	Bất thường
Số ngày	3-7 ngày	< 3 hay > 7 ngày
Số lượng	30 – 80 ml	> 80 ml
Khoảng cách	24-32 ngày	< 24 hay > 32 ngày

(Sân Phụ Khoa 2007 – ĐH Y Dược Tp HCM)

Phân loại	Khoảng cách	Số ngày kinh	Số lượng
Rong kinh	Đều	Kéo dài	Nhiều, trung bình hoặc ít
Rong huyết	Không đều	Kéo dài	Trung bình hoặc ít
Rong kinh- Rong huyết	Không đều	Kéo dài	Nhiều

II. Nguyên nhân

Rong kinh rong huyết có thể do nguyên nhân thực thể hay nguyên nhân chức năng.

1. Nguyên nhân thực thể

- Cơ quan sinh dục.
- Bệnh toàn thân: bệnh lý huyết học, bệnh lý nội tiết, suy gan, suy thận.
- Dùng thuốc.
- Suy dinh dưỡng, béo phì.

2. Nguyên nhân chức năng

- Không rụng trứng (80-90%)
 - + Quanh có kinh lần đầu: trục hạ đồi – tuyến yên – buồng trứng chưa trưởng thành.
 - + Quanh mãn kinh: các nang trứng không đáp ứng.
- Có rụng trứng (10-20%).
Trên lâm sàng, tùy theo tuổi có các nguyên nhân thường gặp sau.

Bảng 3. Các nguyên nhân XHTCBT thường gặp theo tuổi.

Tuổi	Nguyên nhân thường gặp	Tỉ lệ
Trước dậy thì	Dậy thì sớm Bướu	Hiếm
Dậy thì	Nguyên nhân chức năng Rối loạn đông máu U bướu, viêm, biến chứng mang thai	> 50% 20% Hiếm
Sinh đẻ	Biến chứng mang thai Nguyên nhân chức năng U xơ tử cung Viêm sinh dục, polype kênh tử cung, u ác Chấn thương Rối loạn tuyến giáp	+++ ++ + Hiếm Hiếm Hiếm
Quanh mãn kinh	Nguyên nhân chức năng Ung thư cổ tử cung Ung thư nội mạc tử cung, ung thư buồng trứng Viêm sinh dục Biến chứng mang thai Rối loạn tuyến giáp	40% 4-5% - Hiếm - -
Mãn kinh	Viêm teo nội mạc tử cung/ âm đạo Dùng nội tiết estrogen Ung thư nội mạc tử cung Polype cổ tử cung, nội mạc tử cung Tăng sinh nội mạc tử cung Khác (ung thư cổ tử cung, sarcoma tử cung, chấn thương)	30% 30% 15% 10% 5% 10%

Tài liệu tham khảo

1. Sách Sản Phụ Khoa 2007 – ĐHY Dược TP. HCM: Rối loạn kinh nguyệt.
2. Phan Văn Quyền, Điều trị xuất huyết tử cung bất thường, tháng 01/ 2011.

PHÁC ĐỒ ĐIỀU TRỊ RONG KINH RONG HUYẾT

